

Мали грчко-српски глосар

Агали — љубав духовна
естхисис — осећање, свест
акатхистос — без седења (Акатист је тако назван јер док се он пева нико у храму не седи)
акидна — униније, чамовање ума и духа, немар према свему
аколутхиа — „последованије”. служба у Цркви
актистос — нестворен
аллиосис — промена, преображај
анестхесиа — неосетљивост, невест
апатхиа — бестрастије, самоса-
владаност
апокатастаза — васпоставља свих ствари у исконски поредак
аполитикион — завршни отпу-
ститељни тропар; то је кратка химна која се пева на крају службе и укратко описује светитеља или догађај који се празнује тог дана.
апроспатхиа — непривезаност
аскеза — духовно вежбање, духовни рад над самим собом
бема (вима) — источни део храма, олтар иза иконостаса
вулисис — воља
хармолипи — радосна туга
дианиа — разум
диорасис — прозрење, увид
динамис — способност, сила
ехос (ихос) — глас (има осам гласова у византијском појању)

иконостас — преграда која носи дрвене иконе и дели источни део храма — олтар — од главног дела храма
елламписис — блистање, отсјај
ерос — љубав супружанска (или мистична, код оних који имају преображени ерос)
енергија — дејство
епиклеза — призив (Светога Духа)
епистими — знање, наука
еримикос виос — монашки живот пустињака
ергасиа — рад
есо — унутарњи
есотерикос — унутарњи
етхос (итхос) — нарав
евхи — молитва
евтрапелиа — шаљивост
ексо — споља
ексотерикос — спољашњи
амартиа — грех
екүсии пони — добровољна страдања
еносис — сјединење
есперинос — вечерња служба у цркви
исихиа — тиховање стечено молитвом
ексис — навика душе
ореос — леп
ореотис — лепота
ипер — изнад
иперфиис — надприродни
ипер фисин — изнад природе
ипнос — сан
исократима — хорско брујање као пратња у византијском црквеном појању

каллос — лепота
 кардиаки просевхи — молитва
 срцем
 ката космон — од овога света,
 светован
 катаниксис — скрушеност
 ката фисин гносис — природно
 знање
 катастасис — стање
 катикона — по лику, по слици
 (Бога)
 катхара просевхи — чиста моли-
 тва
 катхарсис — очишћење
 катх'омносин — по подобију, по
 сличности (са Богом)
 клирос — свештенство
 кондак — кратка химна која са-
 жима живот светитеља или
 библијски догађај који се
 празнује тог дана
 кивернитис — губернатор, упра-
 витељ
 логикос — разуман, словесан
 логизмос — помисао
 логос — умна способност, ра-
 зум, реч
 мартирикон — химна у част му-
 ченика
 мелети — размишљање
 месотихон — зид раздвајања
 метеоризестхе — лутати умом
 нипсис — трезвеност ума, паж-
 ња, опрезност
 Ниптики Патерес — Трезвено-
 умни Оци
 ноера просевхи — молитва умом
 ортхрос — јутрења (јутарња слу-
 жба у цркви)
 нус — ум, интуитивна моћ ума
 ноитос — доступан уму
 усиа — суштина
 пара фисин — против природе
 патир — отац, духовни вођа
 патхос — страст, порок
 фантасиа — машта, уобразиља
 филиа — пријатељство, љубав
 филокалиа — љубав према Ле-
 поти (Добротољубије)

философиа — љубав према му-
 дрости (љубомудрије, на сло-
 венском
 фотизмос — просветлење
 фрагмос — препрека
 фронисис — здрав разум, морал-
 на мудрост
 филаки — стража
 фисики гносис — природно, у-
 рођено знање
 фисис — природа
 плагиос — „силазни” глас (то су
 Пети, Шести, Седми и Осми
 глас код нас)
 пневматикос — духовни
 праксис — чин, делање
 пропедиа — припремно образо-
 вање
 проволи — сугестија
 просохи — пажња
 псалтис — поја~~ц~~
 психи — душа
 сома — тело
 софиа — мудрост
 сотириа — спасење
 стефанос — ореол, венац, круна
 синдиазмос — спајање, истовет-
 ност
 синагоги — сабирање, сабра-
 ност, зборница
 синидисис — савест
 синидос — савест
 синкататхесис — саизволење,
 пристанак
 техни — уметност
 тхиос — божански
 тхелисис — воља
 тхеориа — созерцање, виђење,
 видение
 тхеосис — обожење, сјединење
 са Богом; учествовање у Ње-
 говом савршенству и блажен-
 ству кроз благодат.
 Тхеотокос — Богородица, Мати
 Сина Божијег по телу, Пре-
 света Дева Марија
 тхиратхен — спољни, световни,
 ванцрквени